АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлзийт сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2023/39/-НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: Ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ......3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ......5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан......5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан......6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан......6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан......8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан......9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан ....
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА......10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа......10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин......10
Өлзийт сумын ЕБС нь аймгийн, БШУЯ-ны харьяа төсвийн байгууллага бөгөөд үйл ажиллагаагаа Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа хууль эрх зүйн хүрээнд явуулж байна.......10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал......11
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд......11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв......12
3.5.3 Нэмэлт төсөв ....
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН......13
4.1 Ерөнхий зүйл......13
4.2 Материаллаг байдал......14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт......14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал......14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт......14
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд......15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт......15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал......15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ......16
5.1 Төлбөрийн акт......16
5.2 Албан шаардлага......16
5.3 Зөвлөмж......17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ......17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.03.13 № 119
танай ____________-ны № ____________-т

ӨЛЗИЙТ СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ Л.ТУЯА ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өлзийт сумын ЕБС-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Өлзийт сумын ЕБС-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

- Сургуулийн үдийн цай, хоолны зардлын төсвөөс 10,649.3 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан
- 2022 онд худалдан авах ажиллагааг шинээр зохион байгуулаагүй, өмнөх жилийн худалдан авалтын гэрээг үргэлжлүүлэн худалдан авалт хийсэн
- Шалгагдагч байгууллага нь аудитын тогтоосон хугацаанд шаардсан мэдээлэл, аудитад шаардагдах баримт материалыг үнэн зөв, бодитой бүрэн байх шаардлагыг хариуцах үүргийг хэрэгжүүлээгүйн улмаас аудитын дүгнэлт гаргах хуулийн хугацааг хоцроосон

Эдгээр нь Төсвийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2, 6 дугаар зүйлийн 6.4.8, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2, Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1 дэх заалтууд, Засгийн газрын 2021 оны 05 сарын 05-ны өдрийн 124 дүгээр тогтоолыг зөрчсөн бөгөөд аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын хувьд төсвийн шууд захирагч нь тайлант онд 3 удаа солигдож одоогийн төсөв захирагч нь 2023 оны 01 сарын 27 өдрийн Б/ тоот тушаалаар жинхлэн томилогдсон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 1 үндсэн зорилго, 8 зорилтын хүрээнд 97 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын засаг дарга үнэлж дүгнээгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.
Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.
Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	35,459,608.00	64,973,324.27
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ		26,213,716.27
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө		26,213,716.27
3121	Төгрөг		26,213,716.27
31211	Төрийн сангийн харилцах		26,213,716.27
33	АВЛАГА		3,300,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага		3,300,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	35,459,608.00	35,459,608.00
35100	Түүхий эд материал	5,124,650.00	5,124,650.00
35130	Эм боох материал	5,124,650.00	5,124,650.00
35400	Хангамжийн материал	30,334,958.00	30,334,958.00
35410	Бичиг хэргийн материал	0.00	0.00
35420	Аж ахуйн материал	29,359,798.00	29,359,798.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	975,160.00	975,160.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,435,033,993.02	2,416,018,381.34
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,435,033,993.02	2,416,018,381.34
39200	Биет хөрөнгө	2,401,753,993.02	2,382,738,381.34
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,363,699,937.32	4,363,699,937.32
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,084,163,607.16	-2,144,754,761.84
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	152,901,100.56	215,817,013.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-93,120,763.22	-113,267,676.34
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	225,692,123.37	237,446,120.69
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-202,160,997.17	-215,108,451.37
39217	Ном	38,906,199.32	38,906,199.32
39300	Биет бус хөрөнгө	33,280,000.00	33,280,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	33,280,000.00	33,280,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,470,493,601.02	2,480,991,705.61
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	514,103,697.00	
413	Өглөг	514,103,697.00	
4136	Бусад өглөг	514,103,697.00	
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	514,103,697.00	
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,956,389,904.02	2,480,991,705.61
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,956,389,904.02	2,480,991,705.61
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,080,102,877.97	1,080,102,877.97
51101	Өмч: - төрийн	1,080,102,877.97	1,080,102,877.97
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-2,464,638,816.57	-1,940,037,014.98
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-2,464,638,816.57	-2,464,638,816.57
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	524,601,801.59
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,340,925,842.62	3,340,925,842.62
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,470,493,601.02	2,480,991,705.61

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,309,528,633.54	2,303,198,811.32
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	38,267,889.90	19,663,611.32
120	Нийтлэг татварын бус орлого	38,267,889.90	19,663,611.32
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,065,000.00	3,533,001.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,882,600.00	3,503,001.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал	2,182,400.00	30,000.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	32,202,889.90	16,130,610.32
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	207,551,943.64	2,283,535,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	198,682,100.00	1,435,168,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	198,682,100.00	1,435,168,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,063,708,800.00	0.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,869,843.64	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,869,843.64	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	0.00	848,366,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0.00	848,366,700.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,421,215,892.86	1,778,597,009.73
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,421,215,892.86	1,778,597,009.73
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,389,282,877.86	1,624,297,957.73
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	846,534,513.23	1,050,542,910.05
210101	Үндсэн цалин	589,687,200.00	753,281,414.35
210102	Нэмэгдэл	184,793,413.23	220,920,111.66
210104	Урамшуулал	72,053,900.00	76,341,384.04
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	114,830,456.23	126,700,014.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	83,283,656.23	86,806,514.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,886,500.00	10,154,948.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,309,400.00	8,070,198.96
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,577,400.00	1,958,940.19
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,773,500.00	19,709,412.21
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	272,304,430.60	226,612,670.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,759,503.00	6,709,600.00
210302	Түлш, халаалт	265,244,927.60	219,473,303.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,300,000.00	429,767.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,775,273.64	0.00
210401	Бичиг хэрэг	1,049,143.64	0.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,792,400.00	0.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	788,300.00	0.00
210404	Ном, хэвлэл	332,780.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	70,000.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,742,650.00	0.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		
2105	Нормативт зардал	42,471,015.00	67,727,991.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	12,699,950.00	0.00
210502	Хоол, хүнс	28,926,385.00	67,727,991.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	844,680.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	2,559,400.00
210604	Урсгал засвар	0.00	2,559,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	137,200.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	137,200.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,649,617.00	5,934,000.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,849,617.00	3,443,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800,000.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	2,491,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	93,580,372.16	144,220,972.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	40,738,050.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,399,690.00	9,797,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	84,180,682.16	93,685,522.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,933,015.00	154,299,052.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,816,600.00	112,308,059.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	30,266,600.00	98,453,559.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,550,000.00	13,854,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	116,415.00	41,990,993.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	116,415.00	41,990,993.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-111,687,259.32	524,601,801.59
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-111,687,259.32	524,601,801.59

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,275,143,343.64	2,287,038,201.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,882,600.00	3,503,001.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,882,600.00	3,503,001.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,882,600.00	3,503,001.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,882,600.00	3,503,001.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,271,260,743.64	2,283,535,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	198,682,100.00	1,435,168,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	198,682,100.00	1,435,168,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,063,708,800.00	0.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,869,843.64	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,869,843.64	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	0.00	848,366,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0.00	848,366,700.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**1,268,845,343.64**	**2,202,285,184.73**
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	**1,268,845,343.64**	**2,202,285,184.73**
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	**1,236,912,328.64**	**2,048,928,391.73**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	847,349,200.00	1,053,842,910.05
210101	Үндсэн цалин	589,687,200.00	753,281,414.35
210102	Нэмэгдэл	185,608,100.00	224,220,111.66
210104	Урамшуулал	72,053,900.00	76,341,384.04
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	113,815,200.00	126,700,014.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	82,268,400.00	86,806,514.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,886,500.00	10,154,948.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,309,400.00	8,070,198.96
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,577,400.00	1,958,940.19
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,773,500.00	19,709,412.21
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	198,682,100.00	741,676,367.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,759,600.00	7,509,600.00
210302	Түлш, халаалт	191,622,500.00	733,577,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,300,000.00	589,767.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,136,543.64	00.00

210401	Бичиг хэрэг	1,049,143.64	00.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,792,400.00	00.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	788,400.00	00.00
210404	Ном, хэвлэл	332,700.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	432,100.00	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,741,800.00	00.00
2105	Нормативт зардал	47,131,685.00	67,728,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,471,300.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	28,926,385.00	67,728,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,734,000.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	00.00	2,559,400.00
210604	Урсгал засвар	00.00	2,559,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	137,200.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	137,200.00	00.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,255,500.00	5,984,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,455,500.00	3,443,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800,000.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	2,541,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,404,900.00	50,437,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	34,451,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,404,900.00	15,986,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	**31,933,015.00**	**153,356,793.00**
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,816,600.00	111,365,800.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	30,266,600.00	97,511,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,550,000.00	13,854,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	116,415.00	41,990,993.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	116,415.00	41,990,993.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	**6,298,000.00**	**84,753,016.27**
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	**6,298,000.00**	**58,539,300.00**
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	**6,298,000.00**	**58,539,300.00**
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,298,000.00	58,539,300.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,298,000.00	58,539,300.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	**-6,298,000.00**	**-58,539,300.00**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		**26,213,716.27**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
6	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,080,102,877.97	3,340,925,842.62	2,464,638,816.57	1,956,389,904.02
7	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,080,102,877.97	3,340,925,842.62	2,464,638,816.57	1,956,389,904.02
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	524,601,801.59	524,601,801.59
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,080,102,877.97	3,340,925,842.62	1,940,037,014.98	2,480,991,705.61

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьцуулалт
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,286,978,200.00	2,218,833,491.73	68,144,708.27	97.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,286,978,200.00	2,218,833,491.73	68,144,708.27	97.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,175,612,400.00	2,107,467,691.73	68,144,708.27	96.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,070,040,200.00	1,053,842,910.05	16,197,289.95	98.49
210101	Үндсэн цалин	802,368,600.00	753,281,414.35	49,087,185.65	93.88
210102	Нэмэгдэл	235,651,600.00	224,220,111.66	11,431,488.34	95.15
210104	Урамшуулал	32,020,000.00	76,341,384.04	(44,321,384.04)	238.42
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	132,499,700.00	126,700,014.68	5,799,685.32	95.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,099,600.00	86,806,514.49	3,293,085.51	96.35
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,600,200.00	10,154,948.83	445,251.17	95.80
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,480,000.00	8,070,198.96	409,801.04	95.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,120,000.00	1,958,940.19	161,059.81	92.40
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,199,900.00	19,709,412.21	1,490,487.79	92.97
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	782,886,600.00	741,676,367.00	41,210,233.00	94.74
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,509,600.00	7,509,600.00	-	100.00
210302	Түлш, халаалт	773,577,000.00	733,577,000.00	40,000,000.00	94.83
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	589,767.00	1,210,233.00	32.76
2105	Нормативт зардал	67,728,000.00	67,728,000.00	-	100.00
210502	Хоол, хүнс	67,728,000.00	67,728,000.00	-	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,559,400.00	2,559,400.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	2,559,400.00	2,559,400.00	-	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,100,300.00	14,100,300.00	-	100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,443,000.00	3,443,000.00	-	100.00
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	10,657,300.00	10,657,300.00	-	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	105,798,200.00	100,860,700.00	4,937,500.00	95.33
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89,812,200.00	84,874,700.00	4,937,500.00	94.50
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,986,000.00	15,986,000.00	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	111,365,800.00	111,365,800.00	-	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	111,365,800.00	111,365,800.00	-	100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	97,511,300.00	97,511,300.00	-	100.00

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж				
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,854,500.00	13,854,500.00	(0.00)	100.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,286,978,200.00	2,287,038,201.00	(60,001.00)	100.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,435,168,500.00	1,435,168,500.00	-	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,435,168,500.00	1,435,168,500.00	-	100.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	848,366,700.00	848,366,700.00	-	100.00
320001	Орон нутгийн төсвөөс	848,366,700.00	848,366,700.00	-	100.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	3,443,000.00	3,503,001.00	(60,001.00)	101.74
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,443,000.00	3,503,001.00	(60,001.00)	101.74
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих				
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	70	70	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.00
20002	Гүйцэтгэх ажилтан	45	45	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	24	24	-	100.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 180,130.8 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 10,649.3 мянган төгрөгийг төсөвт буцаан төлүүлэх 1 төлбөрийн акт, 169,481.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүллээ.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 2022 онд үдийн цай, хоолны зардалд 97,511.3 мянган төгрөгөөр батлагдсанаас тайлант жилд хүүхдийн тоо норм нормативаар 86,862.0 мянган төгрөг зарцуулж 10,649.3 мянган төгрөг үлдсэнийг бусад зардалд зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.1.3-д дараах "нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан төсөл, арга хэмжээ, үйл ажиллагааны чанарыг бууруулахгүйгээр нэгжийн өртөг, зардлыг бууруулснаас бий болох үлдэгдлийг", 45.2.Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ:, 45.2.1.нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан ба гүйцэтгэл нь анх тооцсон нэгжийн тоо хэмжээнээс бага бол" гэж заасныг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.2 Албан шаардлага

3.2.1 Захирлаар ажиллаж байсан П.Батчулуунд 3300.0 мянган төгрөгийн цалингийн урьдчилгаа олгож тооцоо нийлсэн актаар баталгаажсан боловч барагдуулаагүй авлага үүсгэсэн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх"гэсэн заасныг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүллээ.

3.2.2 2022 оны дотуур байрны хоол, үдийн цайны 166181.4 мянган төгрөгийн худалдан авах ажиллагаагаа цахимаар зарлаагүй, өмнөх жилийн худалдан авалтын гэрээгээр худалдан авалт үргэлжлүүлэн хийсэн зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2-д ".Энэ хуулийн 8.1.1-д заасан босго үнээс дээш төсөвт өртөгтэй бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авахад энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмыг хэрэглэнэ.", Засгийн газрын 2021 оны 05 сарын 05-ны өдрийн 124 дүгээр тогтоолын заалтыг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүллээ.

3.3 Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага

3.3.1. Тус байгууллага нь аудитын дүгнэлт гаргах хуулийн хугацаанд шалгалтаар илэрсэн асуудлуудтай танилцаж, шаардлагатай нэмэлт баримт материал, тайлбарыг гаргаж өгөхгүй аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулж, дүгнэлт гаргах хуулийн хугацааг хоцрооход хүргэсэн, Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах өмнөх албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй.

Иймд холбогдох албан тушаалтанд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1-д “Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно" гэж заасны дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлагыг хүргүүллээ.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

3.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.4.1.Цалингийн тооцоолол, нягтлан бодох бүртгэлийн бичилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тооцоолсон цалин болон суутгалууд, гарт олгох цалингийн журналын бичилтийг цалингийн нэгдсэн системийн цалингийн тооцооны хүснэгтээс НДШ, ХХОАТ, ҮЭ, хамтын сан, урьдчилгаа болон бусад суутгал, гарт олгох дүн зэрэг гүйлгээнүүдийг тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр цалин, НДШ-ийн зардлын дансанд бүртгэсэн байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 3.6, 3.7, 3.8, 3.9-д заасныг тус тус хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 3.6, 3.7, 3.8, 3.9-д заасан заалтыг мөрдөж холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

<table>
<tr><th rowspan="3">Байгууллагын нэр</th><th rowspan="2" colspan="2">Нийт зөрчил</th><th colspan="10">Үүнээс</th></tr>
<tr><th colspan="2">Төлбөрийн акт</th><th colspan="2">Албан шаардлага</th><th colspan="2">Зөвлөмж</th><th colspan="2">Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага</th><th colspan="2">Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал</th></tr>
<tr><th>Тоо</th><th>Дүн</th><th>Тоо</th><th>Дүн</th><th>Тоо</th><th>Дүн</th><th>Тоо</th><th>Дүн</th><th>Тоо</th><th>Албан тушаалтны тоо</th><th>Тоо</th><th>Дүн</th></tr>
<tr><td>Өлзийт сумын ЕБС</td><td>4</td><td>180,130.8</td><td>1</td><td>10,649.3</td><td>2</td><td>169,481.5</td><td>1</td><td></td><td>1</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td></tr>
</table>